

Gönüllü Çalışmalarda Yer Alan Eğitimcilerin Kronik Hastalığa Sahip Çocuklara İlişkin Tutumlarının İncelenmesi

Amaç

Günümüzde gelişen tıp bilimi ve teknoloji sayesinde çocuk ve yetişkinlik dönemi kronik hastalıklarının tanınması ve hastalıkla mücadelenin önemi artmış, bireylerin yaşam kalitesini artırmaya yönelik çalışmalar yapılmaya başlanmıştır (Çeçen ve Akbaş, 1997). T.C Sağlık Bakanlığı kronik hastalığı; “tam olarak tedavi edilemeyen ve iyileşme göstermeyen uzamış durumlar” olarak tanımlamaktadır. Bugün birçok çocuğun çevresel veya genetik kökenli karşımıza çıkabilen kronik hastalıklarla mücadele ettiği görülmekte, bireysel veya çevresel farkındalığın ve hastalığa yönelik eğitimlerin arttığı bilinmektedir (Hobbs ve ark, 1985). Kronik hastalığa sahip tüm bireyler gibi çocuklar da hastalığın sürekli devam ettiği ve kötüleşme olasılığı olduğunu bilerek yaşamakta ve sürecin belirsizliğinden olumsuz etkilenmektedir. Bu nedenle hastalıkla mücadele sürecinde çocukların, buldukları her ortamda fiziksel, psikolojik ve sosyal olarak desteklenmesi önemlidir (Erdoğan ve Karaman, 2008). Özellikle çocukluk ve ergenlik döneminde bireyler günün büyük çoğunluğunu eğitim kurumlarında geçirmektedir. Bu nedenle aileler kadar eğitimcilerden de, kronik hastalıklar hakkında bilgi sahibi olmaları, kronik hastalıklı çocukları her yönüyle desteklemeleri beklenmektedir.

Bu çalışma gönüllü çalışmalarda yer alan farklı alanlarda çalışan eğitimcilerin kronik hastalığa sahip çocuklara ilişkin tutumlarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Kesitsel analitik bir araştırma olan çalışma, 15 Ocak – 15 Mart 2019 tarihleri arasında İstanbul’da yaşayan, gönüllü çalışmalarda yer alan farklı alanlarda hizmet veren 156 eğitimciyle yapıldı. Çalışmada Bilgi Toplama Formu ve Kronik Hasta Çocuklara İlişkin Öğretmen Tutumları Ölçeği kullanıldı. Veriler SPSS 21,0 istatistik programı kullanılarak değerlendirildi. Analizlerde Tanımlayıcı İstatistik, Mann Whitney U, Kruskal-Wallis ve Pearson Korelasyon Analizi ve Çoklu Regresyon Testi kullanıldı.

Bulgular

Bu çalışmaya katılan 156 eğitimcinin 27’si (%17.3) erkek, 129’u (%82.7) kadındır. Bu kişilerin 44’ü (%28.2) 18-30 yaş, 95’i (%60.9) 31-45 yaş, 17 kişi (%10.9) yaş aralığındadır. Katılımcıların; 57’si (%36.5) bekar, 99’u (%63.5) evlidir; 100’ü (%64.1) kamu kuruluşunda, 56’sı (%35.9) özel sektörde çalışmaktadır. Çalışma süresi olarak 26’sı (%16.7) 1-3 yıl, 13’ü (%8.3) 3-5 yıl, 23’ü (%14.7) 5-10 yıl, 94’ü (%60.3) 10 yıl ve üzeridir. Katılımcıların 126’sı (%80.8) yüksekokul/lisans, 30’u (%19.2) yüksek lisans/ doktora programı mezunudur.

Yapılan analizler sonucunda, çalışmaya katılan eğitimcilerin Kronik Hasta Olan Çocuklara İlişkin Öğretmen Tutumu Ölçeği puanları ile cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma alanı, alan deneyimi, mezun olunan okul programı, eğitimcilerin çalışma sınıfında kronik hastalığı olan öğrenci varlığından haberdar olma durumu gibi bağımsız değişkenler aralarındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı farklılığa yol açmadığı görölmüştür ($p>0.05$).

Sonuç

Gönüllü çalışmalarda yer alan farklı alanlarda çalışan eğitimcilerin kronik hastalığa sahip çocuklara ilişkin tutumlarının çalışılan bağımsız değişkenlerden etkilenmediği ortaya çıkmıştır. Literatürde yapılmış benzer örnekler incelendiğinde de görölmüştür ki; eğitimde kronik hastalığı olan çocuklarla karşılaşma oranı yüksektir ve eğitimcilerin bilgi sahibi olması önemlidir (Baran ve Gültekin, 2005).

Çalışmanın örneklem sayısının artırılarak eşit dağılıma ulaştırılması, eğitim programları hazırlanarak eğitimcilerin bilgi düzeyinin artırılması, kronik hastalığa sahip çocuklarla çalışmaların yapılması ve bu sonuçlar doğrultusunda çalışmanın tekrar edilmesi önerilmektedir.